

เรื่องที่ 8 พฤติกรรมของมนุษย์ที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าและความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ

พฤติกรรมการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของมนุษย์เป็นปฏิกิริยาอาการที่แสดงออกเพื่อการตอบโต้ต่อสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกร่างกาย เช่น

1. สิ่งเร้าภายในร่างกาย เช่น ฮอร์โมน เอนไซม์ ความหิว ความต้องการทางเพศ
2. สิ่งเร้าภายนอกในร่างกาย เช่น แสง เสียง อุณหภูมิ อาหาร น้ำ การสัมผัส สารเคมี

กิริยาอาการที่แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกอาศัยการทำงานที่ประสานกันระหว่างระบบประสาท ระบบกล้ามเนื้อ ระบบต่อมไร้ท่อ และระบบต่อมมีท่อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การตอบสนองเมื่อมีแสงเป็นสิ่งเร้า
 - เมื่อได้รับแสงสว่างจ้า มนุษย์จะมีพฤติกรรมการหรี่ตาเพื่อลดปริมาณแสงที่ได้รับ
2. การตอบสนองเมื่ออุณหภูมิเป็นสิ่งเร้า
 - ในวันที่มีอากาศร้อนจะมีเหงื่อมาก เหงื่อจะช่วยระบายความร้อนออกจากร่างกาย เพื่อปรับอุณหภูมิภายในร่างกายไม่ให้สูงเกินไป

จากอันตราย เช่น

- เมื่อมีอากาศเย็นคนเราจะเกิดอาการหดเกร็งของกล้ามเนื้อ หรือเรียกว่า “ขนลุก”
3. เมื่ออาหารหรือน้ำเข้าไปในหลอดลมเกิดพฤติกรรมการไอหรือจาม เพื่อขับออกจากหลอดลม
4. การเกิดพฤติกรรมแบบรีเฟล็กซ์ เป็นพฤติกรรมการตอบสนองหรือตอบโต้ทันทีเพื่อความปลอดภัยจากอันตราย เช่น
 - เมื่อฝุ่นเข้าตามีพฤติกรรมกะพริบตา
 - เมื่อสัมผัสกับวัตถุร้อนจะชักมือจากวัตถุร้อนทันที
 - เมื่อเหยียบหนามจะรีบยกเท้าให้พ้นหนามทันที

ใบงานที่ 8.1 ความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ

ตอนที่ 1 จงเติมคำลงในตารางให้สมบูรณ์และถูกต้อง

ระบบ/ส่วนประกอบ	หน้าที่	ความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ
1.ระบบประสาท ประกอบด้วย สมอง ไขสันหลัง และ เส้นประสาท	- รับส่งข้อมูลและรวบรวมข้อมูล เพื่อควบคุมการทำงานและการ ตอบสนองต่อการทำงานของอวัยวะ ต่างๆ ของร่างกายที่อยู่ในระบบต่างๆ -สมองซีกซ้ายจะควบคุมการทำงาน ของอวัยวะซีกขวาของร่างกายและ สมองซีกขวาจะควบคุมการทำงานของ อวัยวะซีกซ้ายของร่างกาย	-ถ้าสมองได้รับการกระทบกระเทือนจนเป็น อันตรายจะสั่งกรไม่ได้ ทำให้ควบคุมการทำงาน ของอวัยวะไม่ได้ -ถ้าเซลล์สมองเสื่อมจะทำให้ความจำเสื่อม -ถ้าไขสันหลังได้รับการกระทบกระเทือนจนรับ- ส่งคำสั่งไม่ได้ จะทำให้เป็นอัมพฤกษ์หรืออัมพาต เป็นอัมพาต
2.ระบบย่อยอาหาร ประกอบด้วย ปาก หลอดอาหาร กระเพาะอาหาร ลำไส้ เล็ก ตับ ตับอ่อน ถุง น้ำดี และลำไส้ใหญ่	-ย่อยตอนที่ 1 จงเติมคำลงในประโยค ให้สมบูรณ์และถูกต้องอาหารที่ รับประทานให้โมเลกุลของสารอาหารมี ขนาดเล็กลงจนสามารถดูดซึมเข้าสู่ หลอดเลือดได้ และมีกากอาหารที่ย่อย ไม่ได้ถูกกำจัดออกนอกร่างกาย	

ระบบ/ส่วนประกอบ	หน้าที่	ความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ
3.ระบบหายใจ ประกอบด้วย จมูก หลอดลม ปอด กระบัง ลม	-นำอากาศเข้า-ออกจากร่างกาย โดย จมูกและหลอดลมนำแก๊สออกซิเจนไป ยังปอดและเข้าสู่กระแสเลือด แล้วรับ แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อส่งออกสู่ ภายนอกจากร่างกายของหลอดลมและ จมูก	
4.ระบบหมุนเวียน เลือด ประกอบด้วย หัวใจและหลอดเลือด		-ระบบไหลเวียนของเลือดจะสัมพันธ์กับระบบ หายใจและระบบกำจัดของเสีย
5.ระบบกำจัดของเสีย ประกอบด้วย ผิวหนัง ปอด ลำไส้ใหญ่ และ ไต		-ระบบกำจัดของเสียสัมพันธ์กับระบบหมุนเวียน ของเลือดที่ไต ผิวหนัง และปอด -ส่วนการกำจัดของเสียทางลำไส้ใหญ่และทวาร หนักสัมพันธ์กับระบบย่อยอาหาร โดย กากอาหารที่ย่อยไม่ได้อีกแล้วจะถูกกำจัดออก ทางนี้
6.ระบบสืบพันธุ์ ประกอบด้วย อวัยวะ สืบพันธุ์เพศหญิงและ เพศชาย	อวัยวะเพศ ทำหน้าที่ สร้างเซลล์ สืบพันธุ์ โดยเพศชายสร้างอสุจิ ส่วน เพศหญิงสร้างเซลล์ไข่	